

СОВЕТ
СТАРОКЫРЛАЙСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Тукая, д. 2, с.Нижние Метески, Арский
муниципальный район, 422022

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КЫРЛАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Тукай урамы, 2 йорт, Түбән Мәтәскә авылы,
Арча муниципаль районы, 422022

Тел. (84366)56-2-93, факс (84366)56-2-93. E-mail: Kuper.Ars@tatar.ru

ИСКЕ КЫРЛАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ КАРАРЫ

«25 » ноябрь 2024 ел

№ 121

"Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы "Иске Кырлай авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында" 25.02.2022 N 44 Иске Кырлай авыл жирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү хакында (11.12.2023 № 90, 29.10.2024 № 117 үзгәрешләр белән)

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының "Иске Кырлай авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге уставына таянып, Иске Кырлай авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. "Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы "Иске Кырлай авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында" 25.02.2022 N44 Иске Кырлай авыл жирлеге Советы карарына (11.12.2023 № 90, 29.10.2024 № 117 үзгәрешләр кертеп) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1.1. Нигезләмәгә түбәндәге эчтәлекле 5 бүлек өстәргә::

«5. Контроль орган карарларына, контроль орган вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү, судка кадәр шикаять белдерү.

5.1. Контроль орган карарларына, аның муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять белдерелергә мөмкин.

5.2. Контроль орган карарлары, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) бары тик судка кадәр шикаять бирелгәннән соң гына мөмкин, моңа эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданныр карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять белдергән

очрактар керми.

5.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылучы затлар контроль орган җитәкчесе урынбасарының һәм инспекторларының (алга таба шулай ук-вазыйфаи затлар) түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять белдерергә хокуклы:

а) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;

б) контроль чаралар актлары;

в) контроль чаралар кысаларында контроль орган вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы).

5.4. Шикаять, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль органга электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталларыннан файдаланып тапшырыла.

Граждандан шикаять биргәндә, ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

5.5. Дәүләт серен яисә закон белән саклана торган бүтән серне тәшкит итүче белешмәләренә һәм документларны үз эченә алган шикаять контрольдә тотылучы зат тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан файдаланмыйча, дәүләт сере яисә закон белән саклана торган бүтән сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәгән килеш кәгаздә бирелә.

5.6. Контроль орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәленә (гамәл кылмавына) шикаять контроль орган җитәкчесе тарафыннан карала.

Контроль орган җитәкчесенә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан карала.

5.7. Шикаять контрольдә тотылучы зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль органның күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы нигезле сәбәпләр аркасында үткәрелгән очракта, бу срок шикаять бирүче контрольдә тотылучы зат үтенечнамәсе буенча контроль орган тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин.

Шикаять биргән контрольдә тотылучы зат шикаять буенча карар кабул иткәнче аны тулысынча яки өлешчә кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат җибәрү рөхсәт ителми.

Шикаятьтә контроль органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган шикаять теркәлгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча түбәндәге карарны кабул итә:

1) контроль органның шикаятъ белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органның шикаятъ белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Шикаятъ белдерелә торган карарның үтәлешен туктатып тору турындагы үтенечнамә буенча карар турындагы мәгълүмат шикаятъ биргән затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә җибәрелә.

5.9. Шикаятътә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) карарына һәм (яисә) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятъ белдерелә торган контроль органның исеме, вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлек башкарган урыны) турында белешмәләр, яки мөрәҗәгать итүче оешманың исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, яисә ышанычнамә реквизитлары һәм ышанычнамә буенча шикаятъ бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятъне карау вакытына үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның теләгән ысулы һәм ышанычнамә буенча карар алуның теләгән ысулы;

3) контроль органның шикаятъ белдерелә торган карары һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәле (гамәл кылмавы) турында шикаятъ биргән контрольдә тотылучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин булган белешмәләр;

4) мөрәҗәгать итүче контроль орган карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) белән килешми торган нигезләр һәм дәлилләр. Мөрәҗәгать итүче үзенә дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яки аларның күчермәләрен тапшырырга мөмкин;

5) шикаятъ биргән затның таләпләре;

6) контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында аңа карата шикаятъ бирелә торган контроль чараның исәп номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса.

Шикаятътә цензурасыз яисә кимсетүле сүзләр, контроль органның вазыйфаи затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булырга тиеш түгел.

5.10. Шикаятъне контрольдә тотылучы затның тулы вәкаләтле вәкиле "Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы" федераль дөүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә аңа тиешле хокук тапшырган очракта бирергә мөмкин.

5.11. Шикаятъкә Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкиленең, аның җәмәгать вәкиленең, Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкиленең шикаятъ предметына караган позициясе кушымта итеп бирелергә мөмкин.

Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил, аның иҗтимагый вәкиле, Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил позициясенә җавап шикаятъ буенча карар кабул ителгән

вакыттан алып бер эш көне эчендә контроль орган тарафыннан шикаять биргән затка жибәрелә.

5.12. Контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) (алга таба - шикаятьне карауга вәкаләтле вазыйфаи зат) шикаятьне караудан баш тарту турында карарны шикаять алынган вакыттан алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 73 пунктында күрсәтелгән шикаять бирү срогы тәмамланганнан соң бирелсә һәм аны торгызу яисә шикаять бирүнең калдырылган срогын торгызу турындагы үтенечнамә булмаса;

2) шикаять бирү өчен үткән срокны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартылу;

3) шикаять буенча карар кабул ителгәнче аны биргән контрольдә тотылучы заттан шикаятьне кире алу турында гәриза килү;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары булу;

5) элегрәк контроль органга шул ук контрольдә тотылучы заттан шул ук нигезләр буенча башка шикаять бирелгән булу;

6) шикаятьтә контроль органның вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар, цензурасыз яисә мыскыллаучы сүзләр булу;

7) элек шушы контрольдә тотылучы затның шикаять белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартылу һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелмәү;

8) шикаять тиешле булмаган контроль органга бирелү;

9) Россия Федерациясә законнарында контроль орган карарларына шикаять бирүнең суд тәртибе генә каралган булу.

5.13. Шикаятьне әлеге Нигезләмәнең 79 пунктының 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча караудан баш тарту судка кадәрге шикаять нәтижәсә түгел һәм контроль орган карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять бирү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда, контроль орган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаять бирүнең Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмати системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмати системасыннан файдалана.

5.15. Шикаять теркәлгән көннән алып егерме эш көне эчендә контроль орган тарафыннан каралырга тиеш.

5.16. Күрсәтелгән срок, түбәндәге аерым очракларда, егерме эш көненә озайтылырга мөмкин:

1) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча шикаять бирелә торган вазыйфаи затка карата хезмәт тикшерүе үткәрелү;

2) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган вазыйфаи затның нигезле сәбәп (авыру, отпуск, эш сәфәре) аркасында булмавы.

5.17. Контроль орган шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратып алырга хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны сорату җибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

5.18. Шикаятьне карау срогы, шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар бирү турындагы гарызнамә җибәрелгән мизгелдән аларны контроль орган алган мизгелгә кадәр, эмма гарызнамә җибәрелгән мизгелдән биш эш көненнән дә артыграк булмаган вакытка туктатып торыла.

Контрольдә тотылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар алынмау шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

Шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары яки алар буйсынуындагы оешмалар карамагындагы мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче шикаять предметына кагылышлы өстәмә материалларны үз каравы буенча тапшырырга хокуклы.

5.19. Кабул ителгән карарның һәм (яисә) башкарылган гамәлнең (гамәл кылмауның) законлылыгын һәм нигезләгән исбатлау бурычы вазыйфай затның карарына һәм (яисә) гамәленә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелгән контроль органга йөкләнә.

5.20. Шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятьне канәгатьләндермичә калдыра;
- 2) контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) контроль органның вазыйфай затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән кирәк булганда, билгеле бер гамәлләрне башкару турында карар чыгара.

5.21. Кабул ителгән карарны нигезләүне, аны үтәү срогын һәм тәртибен үз эченә алган контроль орган карары кабул ителгән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталында һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталында контрольдә тотылучы затның шәхси кабинетында урнаштырыла.

5.22. Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка сер булып торучы белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган карары, дәүләт яисә закон белән саклана торган башка сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, затка ул кабул ителгән көннән алып бер эш көне эчендә кәгаздә контрольдә тотылучы затка җибәрелә.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка җиткерергә (<http://arsk.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Иске Кырлай авыл җирле башлыгы

Ф.Ф.Лутфуллин